

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă
EDUCAȚIE MUZICALĂ SPECIALIZATĂ

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÉTEL

(60 punct)

A.

Bartók Béla zeneszerző és népzene kutató (1881 március 25 – 1945 szeptember 26) életét mélyreható politikai, kulturális és társadalmi változások jellemezték. Bartók így fogalmazott: *„Életem céljának tartom a román nép zenéjének tanulmányozását folytatni és befejezni.”*

Írjon esszét, amelyben bemutatja **Bartók Béla** életművét. A dolgozat megírásakor vegye figyelembe a következőket:

- Mutasson be három elemet annak a korszaknak a történelmi kontextusából és három elemet a művészeti kontextusából, amely ahhoz a korszakhoz tartozik, amelyben a zeneszerző tevékenykedett;
- Mutassa be a Bartók-i alkotások négy esztétikai dualizmusát;
- Mutassa be a neoklasszikus jellegű zenei gondolkodásmód négy alapelvét;
- Négy olyan mód bemutatása, amelyek révén ötvözi az európai klasszikus zenei hagyományt a népzenevel;
- Nevezzen meg két olyan zenei műfajt, amely megtalálható a zeneszerző munkásságában;
- Szemléltesse egy-egy művel az említett műfajokat, a mű címének feltüntetésével;
- Ismertesse zenéjének egy-egy nyelvi jellemzőjét a dallamra, a ritmusra, a harmóniára és a hangszínrre vonatkozóan;

B.

A XVI–XVII. században a **variáció eljárását** *coloratio*-nak nevezték, ami alatt „a dallami kifejezőerő fokozásának kezdeti szakaszát” értették.

Írjon esszét, amelyben elemzi a variációk típusait. A dolgozat megírásakor vegye figyelembe a következőket:

- Ismertesse a variáció elvét;
- Mutassa be a barokk korszak három variációtípusát;
- szemléltesse a b. pontban bemutatott barokk variációtípusokat egy-egy cím és zeneszerző megnevezéssel;
- A klasszicizmus négyféle variációs eljárásának ismertetése;

- e. Egy klasszikus zeneszerző és jellegzetes művének megnevezése;
- f. A romantika kétféle variációs eljárásának magyarázata;
- g. Egy romantikus zeneszerző és jellegzetes művének megnevezése;
- h. Mutassa be a variációs eljárás fejlődésének három jellemző elemét a 20. században;

Megjegyzés: Pontot ér a logikus gondolatvezetés és a szaknyelv használata.

II. TÉTEL

(30 pont)

Attól függően, hogy milyen tantárgyat tanít írjon esszét **A tanuló egyéni gyakorlásának szervezése és irányítása** címmel.

A téma megírásakor vegye figyelembe a következő szempontokat:

- a. Indokolja az egyéni gyakorlás szükségességét a szakirányú zeneoktatásban, három szinten elemezve annak szerepét:
 - a pszichomotoros készségek automatizálása;
 - a gyakorlási önállóság fejlesztése;
 - a zenei szöveg tudatos elsajátítása.
- b. Az egyéni gyakorlási szakasz során alkalmazott szerkezet és időtartam variációk leírása:
 - a tanuló életkorának sajátosságai szerint;
 - a tanuló hangszeres/énekes technikai szintjének megfelelően;
 - a sajátos kompetenciák kialakításához szükséges tananyagtartalmaknak megfelelően;
 - a monotónia, a túlzott fáradtság vagy a foglalkozási megbetegedések elkerülésére;
 - a motiváció fenntartására.
- c. Az egyéni tanulás hatékonyságát korlátozó 4-4 belső és külső tényező bemutatása;
- d. Egy kreatív/innovatív stratégia bemutatása – választás szerint – az egyéni gyakorlás szervezésére és irányítására, akár korrekciós célból, akár a teljesítmény javítása érdekében, a következő szempontok figyelembevételével:
 - a stratégia kifejezett céljának ismertetése;
 - a javasolt stratégia konkrét céljainak meghatározása;
 - a végrehajtás 3 szakaszának részletes leírása, a tanuló által követendő konkrét lépések bemutatásával;
 - 3 konkrét technika és/vagy eszköz bemutatása a gyakorlás tanári felügyeletéhez;
 - 2 olyan érv bemutatása, amely igazolja a stratégia kreatív/innovatív jellegét, valamint a tanulók fejlődésére gyakorolt várható hatását.

Megjegyzés: Pontot ér a logikus gondolatvezetés és a szaknyelv használata.